Ն. 186 ՇՈՒՊԱԹ 16 ԲԷՆԶԵԼԻՆՊԻՀ 1878

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷԵՐ

ԱՊՈՆԻ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

ՕԹԱՄՊՈԼ ԻՆԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 150 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՆԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 350 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։
Բօսֆա իւնրէթի տախիլ տիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ թէտավիւտ իթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ հախօտ բօսֆա իւնրէթի, սիրքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունաճագ տըր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՍԱԻՐԻՅԻ ՀԱՄԻ ԵՅՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէյէրէ 10 ղ.
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գ. Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ։

ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթրն պէհէր սաթըրը իչիւն,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէյէրէ 6 ղ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյէ։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր մուպահասաթ մէճճանէն գատրլ օլունուպ, պիլ իֆթիխար տէրճ իտիլէճէք տիր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

Իտարէխանէսի Օթամպօյտա Փիւրքճի խանընտա նումէրո 7 տէ վէ Մաթպասասը էինէ մէզբիւր խանտա նումէրո 26 տա տըր։ — Ղազէթամըզա այիտ թեաֆֆէյի մէվատ հազգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլէճէյի կիպի, թեաֆֆէյի մեքեարիպին տախի անընն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ ԽԳ ՇՈՒՊԱԹ

ՏԱԽԻԼԻԹԷ

Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրի, տիւնսապահ մապէյնի հիւմայունա կիտերէք պիր միւտէթ հուզուրու Շահանէտէ պուլունտուգտան սօնրա, Պապը Ալիյէ ավտէթլէ էնճիւմէնը մախսուսու վիւքելայա բիասէթ վէ պատէհու խարիճիյէ նազրը Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրիյէ կրան տիւգ Նիգօլա վէ ճէնէրալ Իկնաթիէֆ լէյլ կէօրիւմէք իւզրէ Այա Սթէֆանօզա ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

—Սուլհ շարթլարընընէ նէտէն իպարէթ օլտուղունու տինքի կիւն մալիմաթը մախսուսէմիզէ իսթինատէն խապէր վէրմիշ իտիք։ Մուախխարէն Ֆրանսըզճա զաղէթալարտա կէօրիւլէն մալիմաթա նազարէն, Պուլղարիսթան իմարէթինին թէշքիլի իտարէսինէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ 50 պլին նէֆէրտէն իպարէթ պիր Բուս օրտուսու պիր սէնէ միւտտէթլէ Պուլղարիսթանա իգամէթ իտէճէք տիր։ Պունտան գաթի նազար, Թիւրքիյը թէրք իթմէկէ մէճպուր օլան վէ եախօտ սայիր սուրէթլէ հարպ եիւղիւնտէն միւթեզարրիւր պուլունան Բուս թիւճճարանը իչիւն թարաֆը հիւքիւմէթի սէնիյէտէն օն միլեօն բուպլի թազմինաթ վէրիլէճէյի կիպի, Ֆէրի քէօյ Բուս խասթէխանէսինին Օսմանը գօնսոլիտէսինտէն իպարէթ օլան սերմայէսի տախի պիթ թէմամ հիւքիւմէթի սէնիյէ թարաֆընտան թէէտիյէ իտիլէճէք տիր։

— Ահվալը բօլիթիգիյէի տախիլիմիզտէ տիւնտէն պու կիւնէ գատար հէնուզ պիր թէպտիլաթ վուգու պուլմամըշ օլուպ, սուլհուն պիր ան էվվէլ իմզալանմասը իչին կէրէք պէյն էլ վիւքելա, վէ կէրէք իքի թարաֆ մուրախխասլարը մէեանէլէրինտէ, միւզաքէրթաթ ճէրեան իթմէքտէ օլտուղու ճիհէթլէ, պիր իքի կիւնէ գատար սուլհուն իմզա իտիլէճէյի գավիէն սեօյլէնմէքտէ տիր։

— Թրաքի զաղէթասը աթիտէքի ֆէզրայը տերճ իթմիշ իսէ տէ, պիզ պու ֆէզրանընն սըհհէթինի թէէմին իթմէյէրէք եալընըզ մալիմաթի մագամընտա պէր վէճճի զիյր տերճ իտէրիզ։

Սուլհ շարթլարընընէն աղբրլըղընտան տօլայը Ինկիլթէրրա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրի Բուսիայը բրօթէսթօ իթմիշլէր տիր. Ֆրանսա վէ Իթալիա տէվլէթլէրի տախի, տէվլէթէյնի միւշարիլէյհիւմանընն թէպլիղաթընա մուվաֆֆէգ պիր թազբմ պէճանաթտէ պուլունմագտա տըրլար։

— Սարայը Հիւմաեունտան Ա-յա Սթէֆանօզա, աղբը սուֆրա թազբմըրը վէ լեվազիմի սաիրէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

— Տավուտ բաշա գէշյասընա պիր թազբմ Բուսֆասքերի իգամէ իտիլտիյինի, Պէյօղլու զաղէթալարը եազմըշլար իսէ տէ, պունուն ասլ ու էսասը ուօգ տուր։

—Ճերիտէի Հավատիստէ օգունմուշ տուր։

Պու տէֆա Սիւննէտէն կէլէն եօլճուլարընն իֆատէլերինէ կէօրէ, Բուսլար պիր գաշ կիւն ադտէմ Սիւննէտէ ասքէր իգամէթ իթտիրէրէք ֆ լիմանընընն ազբընտա պիր Բուս սէֆինէսի պուլունմագտա տըր։ Թունանընն պուզլարը չէօզիւլմիշ սիւր։ Թունատան թօրբիլէրի չըգարըպ նէհրի մէզքիւրու սէյրի սէֆայինէ աչմադ իչիւն Բուսլար թէտարիքէթ իճրա իտէյօրլար։

—Ցերսատէթ վէ պիլատը սէլասէտէ պուլունան մուհահիրանընն մըգտարը 182 պլինէ պալիզ օլույօր։ Պունլարընն իաշէսի իչիւն եէվմիյէ 400 պլին ղրշ. լազըմ օլուպ, պունուն 300 պլինի հիւքիւմէթ թարաֆընտան թէսվիյէ օլունմագտա տըր։

— Շէհրիմիզտէ թապ ու նէշր օլունան ֆրանսըզճա զաղէթալարընն էքսէրիսի չիմտիյէ աէկին իքի ատէտ ղուրուշլուգ գայիմէյէ սաթըլմագտա իքէն, գայիմէյին թէնէզղիւլինտէն նաշի ֆիյաթլարընը իւչ ատէտ ղուրուշլուգ գայիմէյէ չըգարմըշլար տըր։

— Շու աթիտէքի ֆըգրա պուսապահքի թիւրք զաղէթալարընտա կէօրիւմիշ տիր,

Պիր աղ վագբթան պէրի տիր, Սթամպօյտա պագբը սիքքէնին օն բարալըղը ազալմասընտան նաշի, ուֆագ թէֆէք ալըշ վէրիշտէ ումումճա պիր միշքիւլաթ հասըլ օլմուշ վէ պու սէպէպլէ ճէմաաթը զայրը միսլիմ իտարէի բուհանիյէլերի իլէ պագը շիրքէթլեր թարաֆընտան իիրաճ օլունմուշ օլան պիլէթլերին թէտավիւլիւ տախի պաշգաճա պիր մաղարրաթ վէրմէքտէ պուլունմուշ օլաբընտան, իշպու պիլէթլերին մէնի թէտավիւլիյլէ, պունլարընն եէրինէ պէշ պին քէսէլիք գատար օնտը բարալըգ բօսֆա բուլու չըգարըլարագ, նէշրի, վէ պունլար չըգարըլմըգճա, եըրթըլմըշ վէ էսքի գայիմէլերէէն օլ մըգտարընն թէտավիւլտէն գալտըրըլմասը խուսուսունա գարար վէրիլմիշ տիր։

— Զինլիլէր Քեաշղարընն գըսմը աղամինի զապթ իթմիշ օլտուգլարընտան, Քեաշղար պէյինի աշաղա ալըպ, եէրինէ Մուրղա պէյի թային իթմիշլէր տիր. պու Մուրղա պէյ Քեաշղար էմիրինին էսիրի իտի։ Իմարէթի մէզքիւրէ ահալիսինտէն պիր խայլըսը Բուս հուտուտունա հիհրէթ իթմէքտէ տիր։

—Սուլհ ահանամէսինին Այա Սթէֆանօզտա քեային Բում քիլիսէսինտէ իմզալանճաղը բիվայէթ օլունմագտա տըր։

—Ֆրանսա վէ Իթալիա տէվլէթլերի թարաֆընտան ղօլօս լիմանընա պիրեր գրթա զըրհը կէօնտէրիլտիյի զաղէթալարտա կէօրիւմիւշ տիր։

— Ռիքսպի Շահանէյէ մախսուս օլան Սթանպօլ նամ վաբօր իլէ պիր զըրհը տիւն ադշամտան սօնրա Գարատէնիզէ միւթէվէճիհէն հարաքէթ իթմիշ իսէ տէ, սեպեպի անլաշըլամամըշ տըր։

— Միւսալիհէնին ադտընտան սօնրա, կրան տիւք Նիգօլանը Սթանպօլա կէլէրէք, Պէյլերպէյի սահիլ սերայը հիւմայունունտա պիր գաշ կիւն արամ ու իգամէթ իտէճէքլերի սեօյլէնմէքտէ տիր։

—կօլօս նամ Բուս զաղէթասընընն խարգօվտա պուլունան մուհիպիրի Ղազի Օսման բաշանընն նէզտինէ կիթմիշ օլմաղա, բաշայի միշարիլէյհ, 150 նէֆէր Բուս էսիրինի սաղ սաղ տէֆն իթմիշ օլմասը հագգընտա ալէյհինտէ իտիլէն իթթիհամտան պահս իթմէյէ պաշլամըշ տըր։ Օսման բաշա տէմիշ քի քէնտի էլինէ անճագ 30 նէֆէր Բուս էսիր տիւշմիւշ վէ պունլարը Սօֆեաեա կէօնտէրմիշ տիր։ Աղօսթօս այը 30ունտա Բուսլարը իթտիքլերի չհիւճիւմ էնտասընտա Օսման բաշա հիչ էսիր թութմամըշ ըմըշ։

—Գայիմէնին խայլըճա թէնէզիւլինտէն նաշի բիասամըզտա թիճարէթէ բէք զիյատէ սէքթէ կէլմիշ տիր. պա խուսուս ուֆագ թէֆէք էյլէր սաթանլար, թէհամմիւլ օլունմայաճագ պիր հալէ կիրիֆթար օլմուշլար տըր։ Էյէր թէտապիրի սերիյէ իթթիխազ օլունմազ իսէ, Ալլահ պիլիր իչին ներէեէ մարաճաղընը։

Բուս օրտուսու հիսապընա օլարագ չու կիւնլերտէ խայլը զախիրէ սաթըն ալընմըշ օլմաղա, զախիրէնին ֆիյաթը թէրագգէ իթմիշ, վէ իչթէ պու սուրէթլէ, պիր թարաֆտան զախիրէնին պահանա չըգմասը վէ տիկէր թարաֆտան գայիմէնին թէնէզղիւլ իթմէսի, էքմէյին ֆիյաթընը գէրգ բարա ֆըրլաթմըշ տըր։ Բիացամըզտա զախիրէ մէվճուտումուշ անճագ 125 պլին քիլէ տիր։

— Պիր միւտտէտէն պէրու զաղէթամըզընն զիյրինէ տերճ օլունան Շարդ մուհարէպէսի թարիխի, հավատիսաթըն քէսրէթի մինասիպէթիյլէ հասպէլ զարուր թաթիլ իտիլմիշ իտի իսէ, եարընտան իթիպարէն Եինէ հէր կիւն վաղ օլունաճագ տըր։

—Թրաքիտէ օգունմուշ տուր։ Մէսմուաթըմզա կէօրէ, Պապը Սէրասքերի Արթամէտիրտէն պիր թէլէկրաֆ ալազը իլէ, Արնաուտլուգ հուտուտունտա Գօնթօթի նամ մահալտէ եունանը ասբլար իլէ Օսմանը ասքերի պէյնինտէ պիր մուհարէպէ վուգուպուլտուղու մէզքիւր թէլէկրաֆտա խապէր վէրիլմիշ տիր։ Ասբլար քիւլիյէթի կէօնիւլլիւ իմատատ ալմըշ օլտուգլարընտան, պիր միւֆրիզէ թէշքիլինէ միւգթիթիր օլմուշլար տըր։ տառքիրի Օսմանիյէնին մըգտարը 4–5 պին քիշիտէն իպարէթ իմիշ։

—Նօրտ Տէյլչ Ալկէմայնէ Ցայթունկ ղազէթասընընն տէրճ իթտիյի պիր խապէրէ կէօրէ, Լէհլիլէր, Շարդ իշլերինի թէսվիյէ իթմէք իչին իճթիմա խտէճէք օլան գօնֆերանստա Լէհհիսթան մէսէլէսինի չըգարաճագլար իմիշ։ Լէհհիսթանընն հուրրիյէթի իչիւն չալըշմագ իւզրէ Լէհ էհալիսի թարաֆընտան պունտան ադտէմ մուրախխաս թայեին օլունմուշ օլան գօնթ Վլատիսլավ Տլարթէր, պու խուսուստա Լէհհիսթանա տօսթ օլան տէվլէթլեր նէզտինտէ թէշէպպիւսաթը լազըմէյի իճրա իտէճէք իմիշ։

—Բօսթանանէի ամիրէ թարաֆընտան մէվրուտ պիր իլան մէարինէ նազարէն, տէվլէթի Ալիյէ իլէ Իրան տէվլէթի պէյնինտէ Պաղտատա վէ Խանդին թարիգիյէ տինքի չարշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն բօսթայա միւթասարրիֆ մէքեաթիպ վէ էվրագ թէաթի օլունմաղա պէտ ու միւպաշէրէթ օլունաճագը իլան օլունմուշ տուր։

— Իթալիա գրալը, Թունուս պէյինին Բօմա մասլահաթկիւզարը Պին Իսմայիլ բաշաեա Իթալիա թաճը նիշանընընն պիրինճի ռիւթպէսինի վէրմէկ տիր։

— Դումգափուտան Սիրքէճիէ կէթմէքտէ օլան պիր չըմենտքէր գաթարը էվվէլքի սալը սապահը պիր չօճուղուն պաճաղընը քէսմիշ տիր։ Զօճուղուն էօմրիւ թէհլիքէտէ տիր։

—

ԻԼԱՆԸ ՐԷՍՄԻ

Դավաթի նազարէթինին թապը իքմալ օլունտուղու ճիհէթլէ, գայիմէ թապրնա մախսուս օլան ֆապրիգանընն տէվամընա լուզում գալմամըշ օլտուղունտան, իշպու ֆապրիգանընն սէտտ ու թաթիլիյլէ, թապրնա մախսուս օլան մէմուրլարընն տաղբարլմասը մէճլիսի վիւքելա գարարը իգթիզասընտան օլարագ, իճապը իճրա գէրլընմըշ օլտուղու իլան օլունուր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ԹԷԱԹՐՕՍՈՒ ՊՈՒ ԱԳՇԱՄ

ԺԻՐՕՖԼԷ ԺԻՐՕՖԼԱ

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Աժանս Հավասընն աթիտէքի թէլէկրաֆլարընընն թարիխլէրի պիր ազ էսքի իսէ տէ, հէնուզ պու ֆապահ վասրլ օլմուշ տըր։

Բօմա 21 շուպաթ

Ցիւն սապահ թէճէմմիւ իթմիշ օլան Գօնգլավտա, գարտինալ Բէչչիյէ 44 գուրա իսապէթ իթմիշ օլմաղլէ, Բաբա ինթիխապ օլունմուշ տուր։

Միւշարիլէյհ, Բաբալըգ մէմուրիյէթի ճէտիտէսինին թէպիրի զըմնընտա, ումումի Դաթօլիքլերէ եազընլարտա պիր նամէի մախսուս թասթիր իտէճէյինի Գարտինալլարա պէեան իթմիշ տիր։ Բաբա հազրէթլէրի չիմտիլիք Վաթիգանը թէրք իթմէյէճէք տիր։

Պուգրէշ 21 քէզա

Գամարատա խարիճիյէ միւտիրի վագբ օլան պիր սիւռէք ճէվապէն, սուլհ միւզաքէրաթընտա Բուսիա տէվլէթինին Թէմանիա-եա տախի վէքելէթի իթմիշ օլմասը, քէնտի բէյինէ մուխալիֆ օլտուղունու պէեան վէ Գօնկրէտէն պահս իտէրէք, Բումանիա-նընն քէնտի վազիֆէսինի իճրատէ գուսուր իթմէյէճէյինի տերմէեան իթմիշ տիր։

Պուգրէշ 22 քէզա

Բուսլար, ճէնէրալ Թօթլէպէնին թահթը գօմանտասընտա օլարագ տիւնքի կիւն Բուսճասուղա կերիպ օրալարը իսթիլա իթտիլէր. Թունա նէհրի իւզերինտէ կէմիլէրին մուրուր ու ուպուրու ղըմնընտա թէտապիրի լաղըմէ իճրա օլունույօր։

Բէթէրսպուրկ, 22 քէզա

Իսլամ ահալիսինին, Պուլղարիսթանտան չըգարըլմասընը, Բուսիա տէվլէթինին թէքլիֆ իթմիշ օլտուղու հավատիսինի, Ադանս Բիւս զաղէթասը եազանա չըգարըյօր. վէ տէյօր քի, պունուն մուղայիրի, Բուսիա տէվլէթի Պուլղարիսթանընն հէր սընքի վէ ճընս ահալիսի իչին պիր միւսավաթը թամամ խալէպ իտէճէք տիր։

Քէզայիք 23 քէզա

Սուլհ միւզաքէրաթընն պիր ան էվվէլ իքմալի իչին, Բուսիա օրտուկհարընը, Այա Սթէֆանօզա նագլ օլունտուղունու, Աժանս Բիւս պէեան իտէյօր։

Պուքրէշ 21 քէզա.

Բուսիա տէվլէթի իլէ ադտ օլունան մուգավէլէ ահվալտանընն նօգթասը նօգթասընա իճրա օլունմասընա տայիր վուգու պուլան պիր թէքլիֆի, Բումանիա Այան հէյէթի ըէտտ իթթաֆ։

Լօնտրա 23 շուպաթ

Ինկիլիզ էսհամը	95 9/16
Գօնսօլիտ աչըլտը	8 7/16
» գաբանտը	8 1/16

Լօնտրա 23 քէզա

Գօնսօլիտ	8 75

Բարիս 22 քէզա

Ֆրանսըզ էսհամը	109 80
Գօնսօլիտ աչըլտը	8 45
» գաբանտը	8 15
Շըմէնտաֆէր	27 50

Բարիզ 26 քէզա

Գօնսօլիտ	7 3/4

ՄՈՒՀԻՄ

ԲՐԷՆՍ ՊԻԶՄԱՐԳԸՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

ՎԷ ՇԷՐՀԻ

—

Շու սօն կիւնէրտէ Էւրօբա բօ-լիթիգասընտա կէօրիւլէն էն մուհիմ մատտէ Բրէնս Պիզմարգընուութգու տուր. բրէնսը միշտ-բալէյհ պիւթիւն Էւրօբանընն նա-զարը տրգգաթը պու նուութգունա սարֆ օլունաճաղընը էյի պիլտի-յինտէն, քէնտիսի տէ տիրլօմաթ-ճա վար օլան գուվվէթինի պու-նա սարֆ իթմիշ օլտուղու, նուութ-գուն թէրքիպ իւ թէէլիֆինին տագիգէլերինտէն աղնաշրլըեօր։ Իմտի նուութգու մէգքիւրիւ ասլըն-տան թէրճիւմէ իտիպ, մահիյէ-թինին էյղահը իշիւն, պէր վէճ-հը աթի պազը շէրհէյաթէ տա-խի իպթիտար էյլէմիշիզ։

Նու՝ռէ։ «Ամէյլէյճէյիմ մա-լիւմ տիւր։ Թունատան Մարմա-բայա գատար պիրիպիրինէ մութ-թասըլ նէ գատար մէմալիք վար իսէ, միւթարէքէ պունլարը Ռու-ծիա օրտուլարընա մէվգի թային իտիւպ պու մէվգիյէ էսաս օլա-բագ միւթարէքէտէն էվվէլ էլին-տէ օլմահան Թունա գալէլերինի տէ իլավէ իթտի, վէ 'զանընմճա միւթարէքէնին էն մուհիմ ֆըգ-բասը պու իքէն հիչ պիր թէրաֆ-տան պիր իթիրազ իտիլմէտի։»

Շէրհ։ Բրէնս Պիզմարգ տէմէք իսթէր քի, միւթարէքէտէն էվ-վէլ տէ Թունատան Մարմարա տէնիզինէտէք նէ գատար արազի վար իսէ ճիւմլէսի Ռուս ասքէրի էլինտէ իտի, լաքին արգալա-բընտա օլան Թունա գալէլերի Օսմանը չասքէրի էլինտէ օլտու-ղունտան պէօյլէ պիր իսթիլա, սաղլամ պիր էսաս իւզերինտէ տէ-յիլ իտի։ Եախօտ տահա տօղ-բաւսու օ գալէլէր օրտուլարընա արգասընտա օլտուգճա, Ռուսիա պուրունտուղու մէվգիյէ էմրա օլմաղ բաբ. միւթարէքէ սէպէպ օլտու։ պու գալէլերի Օսմանը ասքէրինէ թախլիյէ իթտիրիպ տէ Ռուսիա եէտինէ թէսլիմ օլունմա-սընա։ Պու ճիհէթէլ միւթարէ-քէնին էն մուհիմ նուութգասը պու իքէն, հիչ պիր թէրաֆտան իթի-բազ իտէն օլմատբ. եանի հիչ պիր տէվլէթ պունա մանի օլմատբտէ-մէք իսթէր։ Էն մուհիմ նուութգա տէմէսինտէ տէ իքի պէօյիւք մանա վար։ պիրիսի Ռուսիա ասքէրի պու գալէլերի ալմագ իշիւն քիմ պիլիր նէ գատար վագթ վէ ասքէր թէլեֆ իտէճէքլէրտի, պէլ-քիմ տէ ալմայաճագլար ըաբ։ վէ պունլար արգալարընա օլ-տուգճա նէ գատար իլերի կիթ-սէլեր տայիմա քէնտիլերինէ ար-գատան պիր պէօյիւք թէհլիքէ վար ըաբ՝ պու պէօյլէ իքէն, միւ-թարէքէնին պիր շարթը պունլա-ըը Ռուսլարա թէսլիմ իտիւպ մէվ-գիլերինի թէմին իթտի, վէ ար-թըգ արգատան հիչ գօրգուլարը գալմատբ։ Իքինճիսի քի պունա մէրզութ տուր վէ տահա մուհիմ տիր զիյրտէ սբրատբ կէլտիքտէ, պէեան օլունաճագ տբր։

Նու՝ռէ։ «Վարնա վէ Շումլա գա-լէլերինի հավի օլան մուրապպա (տէօրթ քէօշէ) պիր արազի, Ըս-թանպօլ, վէ կէլիպօլու նիմ ճէ-ղիրճէի (եանի Զանագ գալէսի պօղազընէն թէքմիլ Ռումէլի թէ-րաֆը) պու մէվգիին խարբճընտա պըրաղըլտբ։ Զիւնքի պու իքի նօգթայը սայրը տէվլէթլեր մէնա-ֆիի մախսուսէլերինտէն ատտ ի-տիւպ, Ռուսիա ասքէրինին խա-թիրլաչընտան մատուն օլմասը միւ-թէզէմլերի իտի։»

Շէրհ։ Իրի նօգթա տէնիլէնին պիրի Սթամպօլ իլէ կէլիպօլու, տիկէրի տէ վարնա իլէ Շումլա մուրապպասը տբր։ Սթամպօլ իլէ կէլիպօլունուն տէյիլ Ռուսիա իլա հեր հանկը պէօյիւք տէվլէթ էյինէ կէչսէ, օ պիր տէվլէթլերին մէնաֆիի մախսուսէսինէ տօղու-նաճաղը թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր, չիւնքի կէրէք Սթամպօլ վէ կէրէք կէլիպօլու Ադ տէնիզ իլէ Գարա տէնիզ ճատտէսինին իքի բիլիտի օլտուղունտան, պունլա-ըրն Օսմանը էյինտէն այրնմասը հիչ պիր տէվլէթին իշինէ կէյէմէզ։ վէ օվ վէճհ իլէ պու նօգթա հագ-գընտա իքի տէվլէթ պէէյնինտէ հեր նէ գարար վերիսէ տիկէր տէվլէթլերին ըէ, վէ մայիմաթը օրմատրգճա միւթէպէր օլամադ։

Նօգթանընն իքինճիսի, Շումլա վէ Վարնա մուրապպասը օլուպ, պունունտա Օսմանըրտա գալմասը տիւշմէնին Սթամպօլա կէլէճէք եօլտարընն պիրիսինի օլսուն գա-ըամադ իշիւն տիր։

Նու՝ռէ։ «Պուլհ մուգատտէմաթը միւթարէքէյէ թագատտիմ իթ-տիրիյտի, պունլարտա տա Այէ-մանիա մէնֆասաթընա թէյսիրի օլաճագ պիր յէ, վար մբ եօգ մբ ադնաթմադ իշիւն, իճմալինի պէ-եանէ մէճպուրում։

«Էվվէլա Պուլկար ահալիսինին էքսէրիյէթ իւզրէ օլան մահալլէ-րինին հուտուտ թայինի իլէ պիր Պուլկարիսթան թէշքիլի լաղըմ կէլիպ, հեր հալտէ պու հուտուտ մուգատտէմա Ասիթանէ գօնֆէ-ըանսընտա թային օլունանտան աղ վէ նօգասան օլմայաճագ տբր։

«Պէնճէ, պու իքի նէվի հու-տուտուն ֆէրգինտէ, Էվրօբա միւսալէհէսինի իկալ իտէճէք տէ-ըէճէ պիր էհէմմիյէդ եօգ տուր։

«Հանկը մէմալիք շու եա պու մըլէթէ մախսուս տուր տէյի սէ-նէտ օլաճագ պիր մալիսմաթ եօգ տուր էլիմիզտէ, վէ օնլարատա պիր թագըմ նօգասանլար վար։ Քիհերէ-ին խարիթասը էն էյիսի օլաճագ-պունա պագբլբը իսէ Պուլղար մի-լիյէթինէ կէօսթէրիրէն հուտուտ, զարպտա Սէլանիք ճիվարընա գատար միմթէա օլան վէ սէքէ-նէսի սաֆի Պուլղար օլան մէմա-լիք տիր, վէ շարգտա սէքէնէսի Իսլամ իլէ Պուլղար գէրբզբդ Դա-ըա տէնիզ սէվահիլինէ գատար էնէն մէմալիք տիր։ Գօնֆէրան-սըն թային իթտիյի հուտուտ ի-սէ, միւզաքէրաթընտան աղնա-շբլտբղընա նաղարէն շարգտա (Դարա) տէնիզ տօղրու վէ պիր աղ տա Պուլղար միլիյէթինին շբ-մալ հուտուտինէ գատար, վէ ճէնուպտան պէլքիմ Արնավուտ գասիլէլերինին սաքին օլտուղու նահիյէլերէ գատար տա միմ-թէտտ տբր։»

Շէրհ։ Պուլղար օթօնօմիսինին էն պէօյիւք միւշքիլաթը Պուլղա-ըիսթանա պիր հուտուտ պուլմագ եախօտ թային իթմէք մէսէլէսի տիր։ Հուտուտ պուլմագ հեր թարաֆտան միմքին տէյիլ տիր, չիւնքի շբմալ թէրաֆընտա Թու-նա նէհրի օլուպ, ճէնուպ թէրա-ֆընտա տա Պալգանլար թապիի պիր հուտուտ իսէ տէ, Պուլղար-ըար Պալգանլարընն ճէնուպ թէ-ըաֆընա տա զիատէճէ եաեբլմբշ օլտուգլարընտան, օրալարընը տա Պուլղարիսթան ատտ իթմէմէք գապիլ տէյիլ տիր, լաքին Պալ-գանլարընն պէրի թարաֆընը թէք-միլէն Պուլղարիսթան ատտ իթ-մէք լաղըմ կէլսէ, Էտիրնէ վէ ըՍ-թամպօլա գատար Պուլղարիսթան ատտ իթմէք լաղըմ կէլիր, քէ-զալիք զարպ թէրաֆընտան տա ճէնուպէ տօղրու իլերլէթիլսէ, Արնավուտլուղա գատար թէճա-վուզ իտիլմիշ օլուր։ Պու գատար վասի պիր Պուլղարիսթանա Էվրօ-բա տէվլէթլերի բաղբ օլամազլար. չիւնքի պու հուտուտ իլէ օլան պիր Պուլկարիսթան հէմ Սթամ-պօլա պիր մուխթարա ատտ օ-լունուր հէմ տէ Եսանանիսթանա, իմտի Բրէնս Պիզմարգընն դօ-էէ նէվի հոտոտոտն ֆէրքինտէ Էվրօբա գ-ուլեհէնինէ էնալ էտէնէ դէրէնտէ դէր էհէմմիյէթ Եօգ դուր տէմէսի աշի քեար կէօսթէրիր քի, թէշքիլ օլունա-ճագ Պուլղարիսթանընն հուտուտու օ գատար կէնիշ օլմայբպ, Էտիրնէ-տէն էօթէյէ վէ Սէլանիքտէն տէ պէրիտէ օլաճագ տբր։

Նու՝ռէ։ «Պէլկրատ վէ սայիր գալէլերին Օսմանը ասքէրինտէն թախլիյէսինտէն էվվէլ Սբրպիս-թան նէ հալտէ իտի իսէ, Պուլ-ղարիսթան տախի այնը հալտէ թէշքիլ գբլբնաճագ տբր։

«Մուճիպինճէ Բարիս ահա-նամէսինի իմզա իտէն տէվլէթլեր պու մէսէլէ իւզերինէ պիթ թէ-զէրքիւր գարար վերէճէքլեր տիր։ Պունտան սօնրա կէլիր Գա-ըատաղ Սբրպ վէ Ռումանիա մատ-տէլերի, պէնճէ պունլարըն հիչ պիրի տօսթ վէ հէմճիվարլարըմզ իլէ օլան միւնասէպաթըմզը իս-լալ իտէճէք տերէճէլերտէ Այէ-մանիա մէնֆասաթընա տօղունուր. շէյլեր տէյիլ տիր։

«Պունտան սօնրա կէլիր հարպ թազմինաթընա միւթասլիգ գա-ըարլար, պունուն ճիհէթը նագ-տիյէսի տէվլէթէյնը մուհարիպէ-թէյնին իշի տիր։ Ֆագաթ պու-նուն պէտէլինէ մէմալիք թալէպ օլունտուղու հալտէ, պու վէճհ իլէ թէսվիյէսի Բարիզ ահանամէ-սինի իմզա իտէն տէվլէթլերին թաստիգինէ միւհթաճ տբր։

«Պահրը Սէֆիտ պօղազընա կէ-լինճէ, պու տա պէնճէ զիյատէ պիր թէլաշ հասբլ իթմիշ տիր. պու քիլիտլեր պու կիւն քիմին էլինտէ իսէ օնտան այրնբպ տա պաշգա էլլերէ վերիլէճէք օլտու-ղու, եախօտ Ռուսիա պու պօ-ղազլարը քէյֆբը մաեէչա աչար գաբար օլտուղու հալտէ, մէսէ-լէնին էն մուհիմմի պու օլուր. լաքին հալը հաղբրա նաղարէն պունտան պահս օլունմայաճա-ղընտան, պու պապտէ իխթիյարը սիւքիւթ իտէրիմ։»

Շէրհ։ Սբրպ էվվէլտէն տէվլէթի Ալիյէյէ վերկի վերիր պիր իմա-ըէթ եանի պէյլիք իսէ տէ, Պէլ-կրատ իլէ սայիր պիր իքի գալէ Օսմանը մուհաֆազա ասքէրի եէ-տինտէ գալմագ, վէ Սբրպլար եէնիտէն գալէ եարմամագ շար-թը իլէ իտի։ Տէմէք օլուր քի, Պուլկարիսթան տա պէօյէ վերկի վերիր պիր իմարէթ օլուպ, ֆա-գաթ գալէլեր եա թէքմիլէն եա պիր գաչ գբթասը եինէ Օսմանը մուհաֆազա ասքէրի եէտինտէ պուլունաճագ վէ Պուլկարլար եէ-նիտէնգալէ եարամայաճագլար։

Պուլկարիսթան գալէլերի պու վէճհ իլէ Օսմանը եէտինտէ պու-լունաճագը հալտէ, մուախարէն միւթարէքէ շէրայիթի մուճիպին-ճէ տախի պու գալէլերին Օսման-ը ասքէրինտէն թախլիյէ իթտի-ըիլիպ Ռուսիաեա թէսլիմ օլմա-ըը մուվագգաթ կէօրիւնիւյօր իսէ տէ, թէքրար Օսմանըյա թէսլի-մինտէ պաղը միւշքիլաթ տա պուն-տան զուհուր իտէպիլիր զանն ի-տերիզ. իմտի պիրինճի շէրհիմի-զին զիյրինտէ զիքը իթտիյիմիզ իքի միւշքիլաթը պիրի տէ իշթէ պու տուր։ Արթըգ հանկը գալէ-լէր Օսմանը.յա իատէ օլունաճագ հանկըլարը օլունմայբպ հէտմ օ-լունաճագ, Պուլկարլար եէնի գա-լէլեր եաբապիլէճէքլեր մի, բրէնս Պիզմարգընն գավլինճէ, պունա Էվրօբա տէվլէթլերի գարար վե-ըէճէք։

Դարաաղ Սբրպ վէ Ռումանիա մատտէլերինին Այմանիա մէնֆա-աթընա թէալլիւգիւ եօգ տուր տէր բրէնս Պիզմարգ։ Հալ պու-քի պունլարըն իւշինինէ տէ Ա-վըսթրիա մէնֆասաթընա թասլիւ-գիւ օլտուղու ճիւմլէյէ մալիւմ տիւր. գալտը քի մուգատտէմա պաղը թահրիրաթը ըէսմիյէ իլէ բրէնս Պիզմարգ Ավսթրիա մէն-ֆասաթընը տա Այմանիա մէնֆա-թը կիպի իսթիսհապ իտէճէյինի վատ իթմիշ իտի։ Շիմտի պուն-լարը Այէմանիա մէնֆասաթընն խարբճընտա մը պբրագբյօր, եօգսա Ռուսիա իլէ սէօյլէշիպ տէ պունլարը տա թէսվիյէ իթմիշ մի օլույօր, պուրալարը նուութգտան աղնաշրլամայօր իսէ տէ, զանը-մըզճա իքինճի շբգգ սահիհ տիր. հանի Ռուսիանընն Ավսթրիա մէնա-ֆիինի տէ մուհաֆազա իտիպ, պու եէուզտէ պիր գիյլ իւ գալ հասբլ օլմայաճագ տբր։

Հարպ թազմինաթը մատտէ-սինտէ նագտ եէրինէ Ռուսիա մէ-մալիք մաթլուպ իթտիյի հալտէ, պու տա էվրօբա տէվլէթլերինին թաստիգինէ միւհթաճ տբր տէր բրէնս Պիզմարգ։ Հալ պու-քի պունլարըն իւշինինէ տէ Ա-վըսթրիա մէնֆասաթընա թասլիւ-գիւ օլտուղու ճիւմլէյէ մալիւմ տիւր. գալտը քի մուգատտէմա պաղը թահրիրաթը ըէսմիյէ իլէ բրէնս Պիզմարգ Ավսթրիա մէն-ֆասաթընը տա Այմանիա մէնֆա-թը կիպի իսթիսհապ իտէճէյինի վատ իթմիշ իտի։ Շիմտի պուն-լարը Այէմանիա մէնֆասաթընն խարբճընտա մը պբրագբյօր, եօգսա Ռուսիա իլէ սէօյլէշիպ տէ պունլարը տա թէսվիյէ իթմիշ մի օլույօր, պուրալարը նուութգտան աղնաշրլամայօր իսէ տէ, զանը-մըզճա իքինճի շբգգ սահիհ տիր. հանի Ռուսիանընն Ավսթրիա մէնա-ֆիինի տէ մուհաֆազա իտիպ, պու եէուզտէ պիր գիյլ իւ գալ հասբլ օլմայաճագ տբր։

Հարպ թազմինաթը մատտէ-սինտէ նագտ եէրինէ Ռուսիա մէ-մալիք մաթլուպ իթտիյի հալտէ, պու տա էվրօբա տէվլէթլերինին թաստիգինէ միւհթաճ տբր տէր բրէնս Պիզմարգ։ Զիւնքի պու-վէճհ իլէ մէմալիք թալէպ իթմէք, Բարիս ահանամէսինէ մուղայիր տիր. պու ահանամէ իլէ տուէլբ զամինէ, տէվլէթը Այիեէնին թէ-մամիյէթինէ քէֆիլ տիրլէր. հալ պու-քի թաստիգէ միւհթաճ տէն-մէսի, պու գաբուեու պիթիւն պիթիւնէ Ռուսիայա գաբամա-եբպ, բէք բէք Ռուսիա զիատէ պիր շէյ մաթլուպ իտէրսէ, օնու թենզիլ իթմէք անլաշբլբը։

Ռուսիանընն Ռումէլիտէն մէմա-լիք թալէպի պիզճէ բէք միւքին կէօրիւնմէզ, վագաա Ռուսիա եա Զանագ գալէսինտէ պիր մէվգի, եա Մարմարա ատասընը, եա տա Պօղազ իչինտէ պիր մէվգի թա-լէպ իտէճէք տէյէն տէ վար իսէ, պունլար խայալաթ նէվինտէն տիր զանն իտէիրզ. Ադ տէնիզտէ պիր մէվգի մաթլուպ իտէճէք տէյէն-լէր տէ վար. ֆագաթ օ տա պու գապիլտէն տիր. պիզճէ Ռուսիա-նընն մաթլուպ իտէճէկի մէմալիք Անատօլուտա տբր, Պաթում, Էրզ-ըում, Գարս, Պայազիտ վէ պէլքի տէ Վան թարաֆլարընտա տբր. հալ պու-քի, պունա Ինկիլիզտէն պաշգա մուխալիֆէթ իտէն օլա-մայաճաղընտան, ումումի պիր մուխալիֆէթ մէմուլ օլունամաղ։

Զանագ գալէսի վէ Սթամպօլ պօղազլարը մատտէսինէ կէլինճէ, բրէնս Պիզմարգ տիմէք իսթէր զանն իտէրիզ քի, պու պապտէ թէլաշ չօգ ամմա, պու թէլաշա հաճէթ եօգ, չիւնքի չիմտի պունտան պահս օլունմայաճագ. վէ վագաա պու պօղազլար մատտէ-սի էօյլէ պիր մէսէլէ տիր քի, սօն-ըաեա տա գալապիլիր. բրէնս Պիզմարգն նուութգունտան անլա-շբլան, միւշքիլաթ եալընբզ պօ-ղազլարըն Օսմանըտան այրնբպ տա պաշգա պիր տէվլէթէ վերիլմէ-սինտէ տէյիլ տիր, իլա Օսմանը էլինտէ գալարագ տախի Ռուսիա-նընն հիւրմինէ կէչէմմէսինտէ տիր. եանի Օսմանընընն պու պօ-ղազը եալընբզ Ռուսիայա, եա-խօտ Ռուսիանընն իսթէտիյի պիր տէվլէթէ աչբպ տա օ պիր տէվ-լէթլերէ գաբամայա Ռուսիա թա-ըաֆընտան մէճպուր օլմամասը տբր, վէ պու տա զայէթ մուհիմ պիր մէսէլէ տիր. անճագ կէօ-ըիւնիւր քի, պու տէֆա պու իտ-տաատան սարֆը նազար օլու-նուպ, ախէր պիր վագբթտա պու մէսէլէ մէյտանա գօնուլապիլէճէք տիր. օնուն իչին բրէնս Պիզմարգ պունու սիւքիւթլէ կէչմիշ տիր։

Բրէնս Պիզմարգն նուութգուն-տան անլաշբլան։ պուրայա գա-տար մէվզուու պահս օլան շէյ-լէրտէ, կէրէք մուհարէպէյի ու-մումիյէյի միւնթիճ վէ կէրէք Ա-լման մէնֆասաթընա մուզիր պիր շէյ եօգ տուր։

Նու՝ռէ։ «Շիմտի եէնի պիր մու-հարէպէեէ սէպէպիյէթ վերէպէ-լիր օլան մատտէլերի տէ թային իտէճէյիմ. անճագ պունլարտան, պօղազլար մատտէսինտէն մաա-տասընն հիչ պիրինին պու պօ-ղազլար գաատար էհէմմիյէթի օլա-մայաճաղընը տա պէեան իտէրիմ։

«Կէրէք հարպ սէֆայինի, վէ կէրէք պէօյիւք թիճարէթ հագ-գընտա, Այէմանիանընն մէնֆաա-թը պու տուր քի. կէրէք պօ-ղազլար, վէ կէրէք Թունա, թա-տէնիզէ օլան աղբզլարընտան էն եօգարբլարընա գատար պէր սա-պբգ այբգ օլսուն. լաքին զաթէն պունա իլիշէն օլմայբպ, պու մատ-տէ հագգընտա, տիւղճէ Բարիս մուահէտէսի ահանամէնաթաթ-պիգէն հարէքէթ օլունաճաղը.եէ-տիմտէ օլան բէթրօպուրկ մուխա-պէրաթը բէսմիյէսի իլէ տախի թէ-մին օլունմուշ տուր։

«Ահանամէյի մէգքիւրէ տայիր հեր նէ թատիլաթ վուգու պու-լաճագսա, ճիւմլէսի թաստիգ օլունմայը տբր, ֆագաթ օլամա-տբղը հալտէ տէ. մութլագա ճէնկ զուհուր իտէճէք տէ տէնէմէզ։ Անճագ պունատ էօյլէ հալլեր տէ զուհուր իտէպիլիր քի, տէվլէթ-լեր քէնտի մէնֆասաթլարընն մու-հաֆազասը իչիւն անլէրտէն սա-գընմալը տբրլար։ Ֆարզ իտէլիմ քի, գօնֆէրանս պիր իթթիֆագ հասբլ իտէմէտիքտէ տէվլէթլեր տէսինլեր, պիզ Ռուսիա մուգա-վէլաթը իչիւն վագաա ճէնկ իթ-մէք իսթէմէյիզ, լաքին պու մու-գավէլէլեր տէ պիզիմ իչիմիզէ կէլմէզ։ Պէօյլէ պիր հալտէն հա-սբլ օլաճագ նէթայիճի տէ Ռու-սիա տէվլէթի արզու իթմէմէլի տիր։ Իմտի պէնճէ Ռուսիանընն մէնֆասաթը պունա պիր թէսվիյէ թարիգի պուլուպ, իչի պէլքիմ չիմտիքի գատար միւսահիտ օլա-մայաճագ պիր պաշգա վագթա թէէխիր իթմէմէլի տիր»։

Շէրհ։ Բրէնս Պիզմարգ տէմէք իսթէր քի, Բարիս ահանամէսի ահքեամընընն թատիլաթընա տա-իր Ռուսիա հեր նէ մուգավէլէյէ թէշէպպիս իտէճէքսէ, պագմա-ըը տբր քի օ պիր տէվլէթլերին խաթրընը գբրաճագ վէ կիճէնն-տիրէճէք գատար իլերի կիթմէսին, չիւնքի պու կիւնքի կիւն տէվ-լէթլեր հեր նէ գատար պու խու-սուս իչիւն ճէնկ իթմէյէ մէյ-եալ տէյիլլեր իսէ տէ, օլապիլիր քի պունլարը տա գապուլ իթ-մէտիքլերինտէն գօնֆէրանս պիր շէյէ միւֆիա օլմայարագ, Սթամ-պօլ գօնֆէրանսը կիպի տաղըլ-սըն, վէ ճէնկ սօղրայա գալսըն։

(Սօն խապէրլեր սահիհ իսէ, Ռուսիա քէնտիսինէ էն զիատէ միւթէրիզ օլան ինկիլիզ վէ Ա-ւըսթրիա տէվլէթլերինի տախի պու խուսուսլարտա թէէմին վէ խօշնուտ իթմիշ տիր, լաքին պու

հավատիս հէնիւզ բէսմէն թաստիգէ միւհթաճ տըր։)

Ն՝ԷՆԷ։ «Մէմուլ իթմէմ քի, Ռուսիա պու խուսուսլարտա ագտիյէտիյի մուգավէլաթէ օ պիր տէվլէթլէրի տէ գապուլէ մէճպուր իթմէք իչիւն գուվվէթէ միւրաճաաթ իթսին. լաքին օ պիր տէվլէթլէր տէ Ռուսիանըն իթթիխազ իթտիկի թարիգի թէսվիյէտէն խօշնուտ օլմատըգլարը հալտէ, Ռուսիայա պունլարտան խաֆիֆ չէրայիթ գապուլ իթտիրմէք իչիւն ճէնկէ հազըր մը տբրլար աճապա։ Պէօյլէ օլուպ տա, (Ռուսիայա) ղալէպտէ իթտիքլէրի հալտէ տէ, Օսմանլընըն Ռումէլիսի գատէրինէ տէ քէնտիլէրի հիւքմ իթմէք լազըմ կէլիր։ Մէմուլ իթմէմ քի, պու կիւնքի կիւն Ռուսիանըն ղալէպտէ իլէ էլինէ կէչիրտիյի մէմալիքէն մաղլուպիյէթինտէ թէսվիյէ միրասընը Աւսթրիա գապուլ իթմէյէ բէք պէօյիւք պիր էմէլ վէ խահիշ կէօսթէրէպիլսին. ֆագաթ (Աւսթրիա) ղալիպ օլտուղու կիպի, պու տա պէօյլէ օլմագ լազըմ կէլիր։»

Շէրհ։ Բրէնս Պիզմարգըն պու քէլամլարընտան աղնաչլան չուտուր քի, Աւսթրիա Ռուսիանըն չու թէարրիւզիւնիւ չօգ կէօրիւպ աէ Ռուսիայա ճէնկ աչտա, վէ Ռուսիայը եէնիպ Պուլկարիսթանտան տըշարը աթսա տա, Ռումանիա, Սըրպ, Գարատաղ վէ Պուլղարիսթանը տա հէյէթը սապրդալարընա իճրա իտէպիլիր մի եանի քէնտինտէ օլան օն ալթը օն եէտի միլիոն Սլավ տա, Պուլկարլարըն էլինէ էսկի հալէրինէ իսթիրտատա բաղը օլուրլար մը։

Ն՝ԷՆԷ։ «Պու իհթիմալաթտան պահս իթմէքտէն մագսէտիմ, էվրօբատա պիր հարպը ումումինէն նէ գատար իհթիմալտէն պայիտ օլտուղունու պէյան իթմէք իչին տիր. Գօնֆէրանսա թէճէմմիւ իթտիյիմիզ հալտէ, գանլարը պիր աղ տահա սօվումուշ պուլաճաղըզ. իհթիմալ տըր քի Գօնֆէրանս Պատէն Պատէնտէ վագի օլաճագ տըր. Ներէսի օլուրսա օլսուն, պիզ օնտան գայտ իթմէյիպ ֆագաթ Ալէմանիա մէմալիքինտէ օլտուղու հալտէ բիասթինին Ալէմանիայա այիտ օլտուղունու թագրիր իթմիշիմ։

«Զանն իտէրիմ քի, Գօնֆէրանս մարթըն իլք նըսֆընտա թէճէմմիւ իտէճէք տիր, չու հալը թէրէտտիւտէ պիր նէթիճէ վէրմէք իւզրէ տահա էվվէլ օլմասընա տա արզու օլունուրտու»։

Նութգուն պու ֆըգրասը միւսէրրահ օլտուղունտան, չէրհինէ հաճէթ եօգ տուր։

Ն՝ԷՆԷ։ «Բօլիթիգամըզըն ալէյհինէ ոէօյլէնէնլէրին մուղայիրի օլարագ տէրիմ քի, կէրէք հարեքէթիմիզտէ սէրպէսթ օլմամըզ վէ կէրէք նիյէթիմիզին նէ օլտուղունուն մալիւմ օլամամասը, միւսալէհէնին պագասընա ազ եարտըմ իթմէտի։ Ալամանճա եանի աչզ քեաղըտ օյնատըղընըզ հալտէ, հէր քէս տէ նէ օյնայաճաղընը պիլիր օլուր. պէնաէն ալէյհ պագայը միւսալէհէ իչիւն պիզ տէմէմլիյիզ քի, պու պէօյլէ օլաճագ, վէ պիզիմ սէօզիւմիզիւն ազգասընտա պիր Ալէմանիա գուվվէթի վար, իլա պիր իչի պաչա չըգարմագ իսթէյէն պիր էհլի ըրզ տէլլալ մագամընտա պուլունմալըյըզ»։

Շէրհ։ Էվրօբատա հէր քէս չուտ մաղաննատա իտի քի, Ռուսիանըն արգասընտա Ալէմանիա վարտիր։ Պիզ Էվրօբա ղապթիյէլիյինի տէր իւհտէ իթմիշ օլսագ օ թէրաֆ տէյճէճէք քի շարգտա Ալէմանիանըն պիր մէնֆաաթը եօգ տուր. Ռուսիատան պիր էյլիք կէօրմիւշ իսէ տէ, Ռուսիանըն արգասընտա "տուրուպ սալատըզը սիլահ, դըլըճ տէյիլ իլա գամա տըր»։

Շէրհ։ Բրէնս Պիզմարգ պու քէլամլարը իլէ տէմէք իսթէր քի, Ալէմանիա գուվվէթլի օլտուղու իչիւն տիւնեատա հէր շէյէ ա թըլմայաճագ, վէ Էվրոբատա հէր եօլունտան չէգան տէվլէթէ պիր տէյնէք կէօսթէրիպ տէ եէրինէ կէթիրմէյէ չալըշմայաճագ. Ռուսիատա Ալէմանիայա խասմ օլան թէրաֆ, իլա նիհայէ ճէնկ իսթէյէն եախօտ բանսալիսթ թէրաֆտարլըղը տըր, իմտի Ալէմանիա Ռուսիայը ճէնկտէն մէն իթսէ, պունլար տէյճէճէքլէր քի, Ալէմանիանըն Շարգտա պիր մէնֆաաթը օլմատըղընտան Ռուսիայը մէն իտէյօր, իմտի էլինտէ օլան սիլահ Ռուսիայա մուավէնէթ իչիւն օլմայըպ, Ռուսիայա խուսուսմէթ իչիւն տիր։ Ցահա աչըզը տէմէք իսթէրլէր քի, տէր Պիզմարգ, Ալէմանիա Ռուսիայա տօսթ կէօրիւնիյօր իսէ տէ Ռուսլարը գիատէ պէօյիւմէսինի վէ Սլավլարը տա զիեատէ մէյատան ալմասընը իսթէմէզ։ Վագտա Ռուսիատա Ալէմանիայա զըտտ օլանլար, Ալէմանիանըն տօսթլուղունտան տայիմա չիւպհէ իտէկէմիշլէր տիր, վէ պունլար Ֆրանսըզ իթթիֆագընը Ալման իթթիֆագընա թէրճիհ իտէնլէր տիր, լաքին չիմտի պունտան պահս իթմէմիզ բէք ուղուն տիւշէր։

Ն՝ԷՆԷ։ «Պիզ հէմճիվարըմըզ օլան պու տէվլէթը ազիմէնին տօսթլուղունու, Էւրոբատա հաքիմ հավէսինէ ֆէտտա իտէմէյիզ, պիզի քէմալը մէյմէնէթլէ պիր թագըմ Էւրոբա տէվլէթլէրինի վէ պէլքիմ ումումի Էւրոբա տէվլէթլէրինէ պաղլայան պու տօսթլուգ տուր, վէ պունուն էօնիւնէ կէրիլէնլէր պու կիւն հիւքիւմէթտէ տէյիլլէր տիր։ Պու տօսթլուղու պէն հիչ պիր հալէ ֆէտտա իտէմէմ։

Իշթէ պու եիւքսէք քիւրսիյի խիթապէթտէն աչըգտան աչըղա սէօյլէրիմ քի, Ալէմանիանըն մուհաֆազայը խթիգլալիյէթի իլէ իթթիհատընը միւսթէլզէմ օլմայան պաչգա հիչ պիր վէսիլէ իլէ իմբէրաթօրա մուհարէպէ իթմէք նասիհաթընը վէրէմէմ»։

Շէրհ։ Բրէնս Պիզմարգ տէմէք իսթէր քի Ռուսիանըն տօսթլուղու Ալէմանիատա զայէթ միւլթէզէմ իսէ տէ, Ալէմանիանըն Ռուսիայա օլաճագ տօսթլուղու տա Ռուսիայը բէք իլէրի կիթմէտէն մէն իթմէյէ չալըշմագ տըր։ Զիւնքի եալընըզ պէօյլէ պիր բօլիթիգա իլէ Ալէմանիա հէմ Ռուսիայա վէ հէմ սայըր քեաֆֆէի տիւէլը Էվրօբայա տօսթ գալապիլիր. եօգսա Ալէմանիա Ռուսիայա տօսթումմ տէյէրէք, Ռուսիանըն հէր մէրամընը թէրվիճ իթսէ, հէմ Ռուսիայա պիր տօսթլուգ իթմիշ օլմազ, հէմ տէ սայիր տէվլէթլէր իլէ տօսթ գալամազ։

Նիհայէթ բրէնս Պիզմարգըն պու նութգու Էվրօբայա նէշր օլուր օլմազ, ճիւմլէյէ պիր միւսալէհէ ալամէթի ատտ օլունտու, վէ պիզճէ տախի պունա պաչգամանա վէրմէք գապիլ օլմատը։

Պիր գաչ կիւն սօղրա պիր թէլէկրաֆ պունուն ագսիսինի խապէր վէրտի իսէ տէ, պաչգա թէլէկրաֆլար տախի պու նութգուն իւղերինէ Ռուսիա տէվլէթինին, օ պիր Էվրօբա տէվլէթլէրինի խօշնուտ իթմէյէ չալըշըրղընը վէ մուվաֆֆագ տախի օլույօր օլտուղունու խապէր վէրտիլէր։

Պիր իքի կիւն եէտէ թէլէկրաֆ մուխապէրաթընա տէսթրէս օլունմատըղընտան, վէ ֆօնտալար տախի տիւշտիյիւնտէն, պագը մէրթէպէ վէսվէսէլէր հասըլ օլմագտա իսէ տէ, պիզ հալա Էվրօբատա հարպը խուսուսի եա ումումի օլմազ էֆքեարընտայըզ, վէ պէօյլէ պիր մուհարէպէեէ պիլ ֆիիլ պաչլանմատըգճա օլան չամաթալարա վէ նիւմայիշլէրէ էհէմմիյէթ վէրմէյէնլէրտէն իզ։

Ց. ԱԱՐԴԱՆ

ՐՈՒՄԱՆԻԱ

ՊԷՍԱՐԱՊԻԱՆԸՆ ԹԷՐՔԻ

Պուքրէշ, 13 Նուպաթ.

Բրէնս Շարլը ըիասէթի թահթընտա պիր վիւքէլա մէճլիսի ագտընտան սոնրա, Ռումանիատա սիլահ թաչըմաղա միւդիէտիր օլան պիւթիւն ատէմլերի հինի հաճէթտէ սիլահ ալթընա ալապիլմէք իչին թէտտարլերի լաղըմ իթթիխազընա դարար վէրիլտի։

14 Նուպաթ.

Ս. Բէթէրսպուրկտան մէվրուտ խուսուսի խապէրլէրէ նազարէն, Ռուսիա Պէսարապիա հադգընտա իթտիյի թէքլիֆի պագի սագլամաղա դաթիէն դարար վէրմիշ, վէ պիւթիւն պիւթիւնէ չախսի օլան չու մէսէլէնին Գօնֆէրանսա չըգարըլմասընա միւսաատէ իթմէյէճէք տիր։

Պէսարապիանըն Ռուսիայա թէրքինէ գարշը բրօթէսթօյու հավի իմզալարլա տօլու պիր խայլէ մաղպաթալար Ռումանի մէպուսան մէճլիսինէ թագտիմ օլունմագտա տըր։ Ռումանիատա հալը հաղրը բէք պուհրանլը տըր, վէ Ռուսաքէրի վար իսէ տէ, ահալի թարաֆընտան պիր նիւմայիշ վուգուինտէն խէվֆ օլունուեօր։

Գօրե-Բեռոռ. Լոնդէրսել

Մօրնինկ բօսթ ղազէթասը սբհհէթինի թէէմին իտէրէք մալիմաթը աթիէյի տէրճ իտէյօր։

Ճէնէրալ Իկնաթիէֆ պիր թագմ թէպիզաթընաթգ օլան իմբէրաթօր Ալէգսանտրընը բրէնս Շարլա խիթապէն եաղմըշ օլտուղու պիր գրթա մէքթուպունու համիլ պուլունտուղու հալտէ Պուքրէշէ վուսվասլէթ իյէտի։ Ճէնէրալ Իկնաթիէֆ աէրհալ Բարիս մուահէտէսի ահ.բեամընճա Ռումանիայտ թէրք օլունան Պէսարապիանընը Ռուսիայա կէրի վէրիլմէսինէ թալեպ իյէտի։

Բարիս մուահէտէսի եիւզիւնտէն միւսթահադգ օլտուղու հագարէթին սօն էսէրլէրինի տէֆ իթմէք Ռուսիա տէվլէթինին նամուսու իգթիղասընտան օլտուղու խուսուսունու ճէնէրալ Իկնաթիէֆ Ռումանիատան իտէճէյի թալէպէ պաչլըճա պիր տէլիլ մագամընտա իրատ իթմիշ տիր։ "Ռուսիա, տէտի ճէնէրալ Իկնաթիէֆ, սիզտէն մէմնուն օլուր, էկէր ճէպրէն ալընապիլիր օլան պիր չէյի քէնտիլիյինիզտէն վէրիր իսէնիզ. պիր մուաղզամտէվլէթի հիտտէթլէնտիրմէտէն վէ վէրէճէյինիզ մահալին մուդապիինտէ պիր չէյ ալմագզըրը ղայալ իթմէքտէն իսէ, սիզճէ, իսթէնիլէն մահալի քէնտիլիյինիզտէն թէրք իթմէնիզ վէ պիր պէօյիւք տէվլէթին տօսթլուղունու գազանմանըզ տահա խայրը տըր։ Պէսարապիանընը պու գըթասընտան Ռումանիանընը նէ՞ ֆայիտէսի վար տըր։ Հիչ։

«Սիզ Պէսարապիատա նէ պիր չբմէնֆէր եաբապիլիրսինիզ վէ նէ տէ պիր լիման թէչքիլ իտէպիլիրսինիզ, չիւնքի Թունանընը Բիլիա աղզընտա սէֆինէ իշլէեէմէզ։ Պունուն մուղայիրի օլարագ, սիզէ-վերիլէն Տօպրուճա վէ Թունա աղզը, Ռումանիաեա իքի լիման իլավէ իթմէքտէ տիր, եանի Սիւնէ վէ Բիւսթէնճէ։ Պունտան գաթի նազար, Պէսարապիաեաեա մուգապիլ սիղէ վէրիլէճէք օլան արազինին պէօյիւքլիւյիւ վէ.ահալիսի Պէսարապիանընը իքի գաթը տըր։ Վարիտաթա կէլինճէ, Պէսարապիանընը վարիտաթընտան տէօրթ գաթ զիատէ վարիտաթ կէթիրէճէք տիր։ Վէլ հասըլ, հէր հանկը թարաֆա տէօնէր իսէնիզ սիզ քեարը չըգաճագսընըզ։»

Ռուման հիւքիւմէթի պու թէքլիֆէ մուվաֆֆագաթ իտէմէզ. պիւթիւն ահալի պունա մուխալիֆ տիր, վէ Ռումանիանընը Սէնաթօ վէ մէպուսան գամարալարը չուպաթ 7 գարարընը գապուլ իտէրէք, ահալինին բէյնինէ քէնտիլերինին տախի իշթիրաք իթմէքտէ օլտուգլարընը իսպաթ իթմիշլէր տիր։ Ռուման վիդէլասընըն իսթիֆա իտէճէի միւհթէմէլ տիր։ Թէէմին օլունտուղունա ժէնէրալ Իկնաթիէֆ, Ռումանիաեա տէյիլ եալընըզ Տօպրուճայը, իլա Սիլիսթրէտէն Մանկալիա լիմանընա գատար օյան արազիների տախի իլավէ իթմէք ի զրէ մէզունիյէթի քեամիլէ ալմիշ տըր։ Պէսարապիանընը թէրքինէ մուգապիլ օլարագ ժէնէրալ Իկնաթիէֆ արազիեի մէզքի ըէտէն մատտա Բրէնսէ նագտէն թազմինաթը հարպիեէ, վէ իմարէթին Գօնֆէրանսիսօնունու տէյիշտիրմէք իչիւն Ռուսիանընը մուավէնէթինի թէքլիֆ իթմիշ տիր։

ԳԱՐՍ

Գարսաան վիլայէթընընը թօլիթիչէ Գօրէսբօնտէնց ղազէթասընա պէր վէճճի աթի եազըլըյօր։

«Գարս շէհիրի Ռուսարընը տուխուլինտէն պէրի պիւթիւն պիւթիւնէ ֆարդալը պիր սուրէթ քէսպ իթմիշ տիր։ Ցիւքսէքանլար եէնիտէն աչըլտը, չարշըլարտա հարաքէթ վար տըր, սօգագլար թէմիզէնմիշ տիր։ Վէճհասրլ հէր չէյտէ եէնի պիր էօմիւր վար տըր։ Թիւրքլէրին էմնիյէթսիզլիյի միւնտէֆի օլմուշ տուր. չիւնքի Ցէրսաատէթտէն էօրէ խապէր վէրիլմիշ իտի քի, Մօսգօֆլար տէյիլ զաթը հաղրէթի բատիշահիյէ վէ քէնտի տէվլէթինէ, իլա խիլաֆէթէ վէ միւսլիմլերէ չըգմաղա միւէզդինլերի թէչվիգ իթմէք իւզրէ Ռուս ժէնէրալարը տէֆաթէն իճրայի պէյանաթ իթմիշլեր տիր։

«Միւսլման [illegible] մէմուրիյէթլէրինտէ պագի գալ-

տրգտան մասատա, Ռուսլար պիր խայլը Միւսլիման մէմուրլարա մէմուրլարա մէմուրիյէթ վերմիշլեր տիր։ Շու հալ պաշլուճա էրմէնի վէ Ռումոան իպարէթ օլան Խրիսթիյանլար իչին եէնի տիր։ Էրմէնիլեր միւթասրֆ օլտուգլարը ղայրէթ քէշլիք իլէ իշլէրինէ պաշլամբ տրլար, վէ չիմտի Գարսըն էրմէնի մահալլէսինտէ բէք զիատե հարէքէթ վար տրը։

Գուրիէ տ'Օրիանըն աէրճ իթտիեի պիր խապէրէ կէօրէ, Տէրսատէթտէ իգամէթ իտէն Մուշլու վէ Վանլը պիր խայլը համալլար, Ռուսլարըն պաահ հավա արազի թագսիմ իթմէքտէ վէ ահալիսինն շու նէվ սաիր մուհասէնաթա նայիլ օլմագտա պոռլունտուղունու խապէր ալբգ, մէմլէքէթլէրինէ ավտէթ իթմէք իչուն հաղրլրդ կէօրմէքտէ տիրլեր։

ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ Ի՞ՆՉ ՏԵՍԱԿ ԵԿԵՂԵՑԻ Է

Ընթերցողք յօդուածոյս վերնագիրը տեսնելով՝ գուցէ ըսեն, ի՞նչ, միթէ հիմա կրօնական խնդիր յուզելու ժամանա՞կ է։

Իրաւացի է այդ տրտունջն արդարև, և ես իսկ չէի յօժարեր, եթէ լրագրաց ոմանք թերեւս սխալ հասկացողութեամբ ՇԻՄԱԹԻԳՕՍ բառի մը խնդիր չյարուցանէին։

Սխալ հասկացողութեամբ ըսի, վասն զի վէճի առարկայ եղող այդ բառը Հայոց բնաւ չէր վերաբերեր։

Ցիշեալ բառը լրագրաց ոմանք Հայոց վերագրելու իրաւունք ըստացած են եթէ Վարդան պէյի քաղաքական յօդուածին մէջ Հայոց անունը յիշուած չըլլալէն, կը սխալին չարաչար, վասնզի նոյն յօդուածին մէջ ոչ միայն Հայոց՝ այլ և Յունաց, Սպանիացւոց, Բօրթուկայցւոց, Շվեցւոց, Նորվեկիացւոց, Լեհաց և այլ բազմաթիւ ազգաց անուններն ալ յիշուած չեն։

Շիսմաթիգօս բառին ի՞նչ մտօք և նպատակաւ գործածուած ըլլալը յօդուածին ոգին արդէն ինքնին ցոյց կուտար, և զոր Վարդան պէյ ալ յատուկ յօդուածով մը բացատրեց։

Այս ըսածէս պէտք չէ հետևցընել թէ Վարդան պէյի գրածն արդարացնելու և կամ պաշտպանելու նպատակաւ ասպարէզ իջած եմ. ես ոչ Վարդան պէյի փաստաբանն եմ, և ոչ ալ ռամկին տգիտութենէն օգուտ քաղելու ելնող բախդախնդիր մը. իմ բսկըզբունքս միշտ ազգին ճշմարիտ շահուց և իրաւանց իմովանն պաշտպանութիւն է, որուն ապացոյց են, թողունք առաջները՝ վերջին տասներս ալ Թէրճէմանը էֆքեարի մէջ գրած յօդուածներս։

Ուստի այս առթիւ ալ հրապարակ իջնելուս պատճառն ուրիշ բան չէ, բայց եթէ 'ի լուր աշխարհի միանգամ ընդ միշտ կրկնել թէ Հայաստանեայց եկեղեցին ազատ և անկախ քրիստոնեայ եկեղեցի է։

Շիսմաթիգօս բառը հերձեալ կը նշանակէ, որ ամբողջէն մասնաւորի կը տրուի կրօնական մոլար գաղափարաց և հերետիկոսութեան պատճառաւ։

Հայաստանեայց եկեղեցին երբէք կրօնական մոլար գաղափարաց մէջ ինկած չէ, իր հաւատոյ և կրօնի անմոլար վարդապետութիւններովն ու իր կազմութեամբը, վարչական ձեւովը, դիրութեամբը և ոչ անուններող ոգւովը միշտ ազատ և անկախ նախնական քրիստոնեայ եկեղեցի է, որոյ մէկ յատկանիշն ալ այս է որ իր անկախ ազգային գոյութեան բոլոր դարերուն մէջ ոչ միայն ուրիշ ազգային կամ մասնաւոր եկեղեցեաց՝ արեւելեանին ու արեւմտեանին մէջ հետզհետէ եղած փոփոխութեանց մասնակից եղած չէ, այլ և՝ և ոչ ինք իր մէջ նորաձեւութիւն մտցուցած է։

Հայաստանեայց եկեղեցի ըսելը հինգերորդ դարուն քրիստոնէական եկեղեցին ըսել է, 1400 տարուան եկեղեցի, զոր իրաւամբ կրնանք քրիստոնէութեան հինգերորդ դարուն մէկ պատուական հնութիւնն անուանել։

Հետեւաբար ո՛րչափ անտեղի և քրիստոնէութեան դէմ աններելի յանցանք է Հայաստանեայց եկեղեցին Շիսմաթիգօս կոչելը, նոյնչափ աններելի է Շիսմաթիգօս բառը թեթեւութեամբ Հայոց հոմանիշ կարծելը։

Ուստի կերեւի թէ այդ մի քանի լրագիրները կամ Վարդան պէյի յօդուածին ոգին չեն ըմբռներ և կամ Հայոց ազգին իրաւանց խնդիրն ալ ներկայ արեւելեան խնդրոյն մէջ մասնաւորապէս մուտ գտած կարծելով այնպէս համարեր են թէ Վարդան պէյ ալ Շիսմաթիգօս բառով Հայերն ակնարկել ուզեր է։

Ասկէ ալ կը հետեւի թէ ըստ այդ լրագրաց՝ Շիսմաթիգօս ըսելն Հայ ըսել է եղեր։

Ոակայն մեր հասկացողութիւնն այդ մասին խիստ տարբեր է։

Հայոց խնդիրը ցարդ պաշտօնապէս Արեւելեան խնդրոյն մէջ մուտ գտած չըլլալով՝ Վարդան պէյի յիշեալ յօդուածէն Հայոց շիսմաթիգօս ըլլալը բնաւ չհասկըցուիր։

Այս տեսութեամբ ալ խիստ անտեղի էր լրագրաց ոմանց շիսմաթիգօս բառն Հայոց վերագրելու ելնելը. վասն զի ներկայ դարձուածոց մէջ Հայաստանի անունը Ռուսներէն հաւանականաբար գրաւուելու պարագայից առթիւ միայն ստէպ յիշուի, և ոչ թէ Հայոց իրաւանց տեսութեամբն. հետեւաբար Վարդան պէյի այնչափ «նէ՞ իսթէյօրնէրուն» մէջէն Հայոց նկատմամբ շիսմաթիգօսի խնդիր յարուցանելն իրաւամբ անտեղի և ծիծաղելի է, որովհետեւ Հայոց ուզածը Ռուսներէն Հայաստանի գրաւուիլը չէ։

Գալով սա կէտին թէ ներկայ արեւելեան խնդրոյն լուծմանը մէջ Հայոց իրաւանց խնդիրն նըկատողութեան արժանի է կամ ո՛չ՝ անզգայ և իմացականութենէ զուրկ լինելու է այն Հայն որ հակառակը պնդէ։

Բայց ինչպէս յայտնի է. ուրոյն խնդիր մ՚է այս, որ ներկային հետ բնաւ վերաբերութիւն չունի։

Այս մասին ընթերցողաց ուշադրութիւնը ուրոյն յօդուածոցս վրայ կը հրաւիրեմ։

ՍԻՍԱԿ

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷՏԷՆ

93 սէնէսի Շուպաթը 15 ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ սապահընտան իթիպարէն, Այա Սթէֆանօզ թարիգինին սէֆէրլէրի ճումա վէ բազար վէ էյեամը սայիրէտէ զիյրտէ մուհարրէր օլտուղու Ի՛ւզրէ իճրա օլունաճագ աբը։

Այա Սթէֆանօզդան Քէօբրէյէ

Սահաթ Տաք.

1 30 Այա Սթէֆանօզ, Մագրիքէօյ Սամաթիա, Եէնիգաբ, Գումգաբու։

3 30 Այա Սթէֆանօզ, Մագրիքէօյ, Սամաթիա։

8 — Այա Սթէֆանօզ, Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգաբու։

10 30 Այա Սթէֆանօզ, Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգաբու։

Քէօբրէուդէն Այա Սթէֆանօզա

Սահաթ Տաք.

1 30 Գումգաբու, Եէնիգաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ, Այա Սթէֆանօզ։

3 30 Սամաթիա, Մագրիքէօյ, Այա Սթէֆանօզ։

8 — Գումգաբու, Սամաթի, Մագրիքէօյ, Այա Սթէֆանօզ։

10 35 Գումգաբ, Սամաթիա, Մագրիքէօյ, Այա Սթէֆանօզ։

—:—

Իտարէի Մախսուսէ վաքօրլարընէն միւզայէտէլէրի տէրտէսթ օլան դահվէ օճագլարը իճարէլէրիլէ Իտարէի մէզքիւրէ թրրապուզան խաթթը բօիչաճըլըզընէն թալիպլէրի էօհտէսինէ գաթիյէն իհալիսի իչպու շուպաթն 23 ինճի բէնչէնպէ կիւնիւ իճրա օլունաճազընտան թարիխի մէզքիւրտէն սօնրա հիչ պիր թէքլիֆ գապուլ օլունմայաճտըր իլան օլունուր։

13 շուպաթ 1878

Ա Զ Դ

Հայերէնի, Գաղղիերէնի, Թուրաբանութեան, աշխարհագրութեան, Ընդհ. ազգաց պատմութեան ուսումները դասախօսելու պատրաստ Հայ երիտասարդ մը կայ։

Ուզողը կրնայ դիմել լրագրոյս խմբագրատունը։

ՕՍՄԱՆԼԸ ԹԷԱԹՐՕՍՈՒ

Թէաթրօնուն կէրէք միւտիրի վէ կէրէք գումբանեասը թարաֆընտան հէր կէօնէ ֆէտաքեարլէգտա գուսուր օլունմատըզը հալտէ, եինէ միլէթիմիզ չու ֆաիտէլի թէէսիսաթը թէչվիգ միւսարաաթ պույուրմայօր։ Ցիւն ագշամ իճրա իտիլմիշ օլան Իպի չավուշ ահպապայրընն ֆէվգէլատէ մէհարէթլէ իճրա իտիլտիյինէ տայիր շահատէթի հավի, օրատա պուլունանլարտան պիր գաշ քիչի, թարաֆըմըզա մէքթուպլար կէօնտէրմիշլէր տիր։

Իշպու բէնչէնպէ ագշամը ֆէվգէլատէ սուրէթտէ ժիրօֆլէ ժիրօֆլա օրէրասը իճրա օլունաճագ վէ Պէյօղլու միւթէպէրանը պուլունաճագ օլտուղունտան շիմտիտէն տավէթէ միւսարաաթ օլունուր։ Իտարէի մէզքիւրէնին միւզահիգասը տէրէճէի քէմալէ վասըլ օլմուշ օլտուղունտան, բէնչէնպէ ագշամը իչին պիր գաշ լօճանընն տախի թարաֆըմըզտան մարուֆ զէվաթէ կէօնտէրիմէսի իլթիմաս օլունմուշ օլտուղունտան, պիլ ճէսարէթ թագտիմ օլունաճագ պիլէթլէրին բէտտ իտիլէրէք, մահճուպ գալմամըզ խասսէթէն նիյազ օլունուր։

Ճումա ագշամը տախի Լէպլէպիճի Խօրխոր աղա իճրա օլունաճագ աբը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

16 Շուպաթ

Էսհ ում. տիւն ագչ. գաբ.			8–28
Պու սապահ			8–20
Իսթիգ. 65 (Մութօն)	6	% Ֆ.	40–50
» 65 »	6	% Ֆ.	40–50
» 69 (Բինար)	6		39–50
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր) Լ.			14–75
» 73	6	% Ֆ	37–
Բուլգարի չըմէնտրֆէր	3	%	26–50

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Փր
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարզը	107–
Մէթալիք »	125–
Պագբր »	182–
Գայմէ »	323–
Ինկիլիզ լիրասը	109–26
Ֆրանսըզ ալթունու	87–30
Բօլ	88–30
Գրրմից ալթունու	51–

ԻԼԱՆԱԹ
ԹՈՐՈՍ ԼԷՈՆԻ
ԳՐԵՑ
ՄԵՐԵՆԱՑ

Սոյն գեղեցկահիւս վիպասանութիւնէն՝ որոց պատմական աղբիւրը Ռուբինեան հարստութենէն առնուած է, և որ Քրիստոսի 1145 թուականին Հայոց Կիլիկիոյ մէջ վերստին ձեռք բերած իշխանական մեծութեան ճշգրիտ պատկերն է, ամեն հայ պէտք է փութայ մի օրինակ ունենալ։

Կը ծախուի ամեն հայ գրավաճառաց քով։

Ղազէթամըզըն էսկի նումէրօլարը պունտան պէօյլէ այնէն պագբը ագճէ 60 բարաեա, վէ միւսթէսնա օլարագ պագը նումէրօլար պիր պէշլիք վէ հաթթա պիր իքի նումէրօ տախի պիր օնլուգ գայիմէյէ ֆիրուխթ օլունաճաղը իխթար օլունուր։

—

Ղազէթամըզըն Պէյօղլունտա Պէօյուք ճատտէտէ քեային թիւթիւնճիլիք տիւքքեանլարընընն քեաֆֆէսինտէ Սատամպօլ վէ Գալաթա սաթըճըլարընտա, վէ Օրթաքէօյ վէ Պէշիկթաշ Բօսֆոր իտարէխանէլէրինտէ վէ Պէօյիւք տէրէտէ թիւթիւնճիլիք Կոմիտասվէ ֆէսճի Անտոն աղալարընտիքքեանլարընտա վէ Գաղէ–գաբուսունտա սուճու Պողոս աղանըն տիւքքեանընտա սաթըլմագտա օլտուղու վէ ֆիյաթը 1 ղրուշլուգ գայմէ ագճէ օլտուղու խասսէթլէն իլան օլունուր։

—

Ռ. Ց. ՊԷՐՊԷԷԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՐԵՒՔ
Քերրուածք, մահ Սոկրատայ, ճառք, Այլ եւ այլք, ցառելուած։

Հեղինակն իւր ինչ ինչ ոտանաւոր եւ արձակ գրուածներն եւ Լամարթինի՝ Գաղղեացի բանաստեղծին Սոֆրոպայ մահուն գրաբար տաղաչափեալ թարգմանութիւնն ամփոփած է սոյն գրքուկին մէջ։

Կը ծախուի 'ի Զագմագճըլար փողոց թիւ 20 եւ ամէն հայ գրավաճառաց քով։ Գին մէկ քսանոց թղթադրամ։

ԱԶԳԱՑԻՆ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
Վարժապետական ժողովի մէջ խօսուած ճառեր

Գիւն մի տասնոց թղթադրամ

Այս երկու գիրքերու հեղինակը, Պ. Մինաս Չերազ, իւր ազատ գաղափարները ազգին մէջ ծաւալելու համար, ապագրական ծախքէն պակաս գին դրած է վերոյիշեալ գործերուն։ Կը հրաւիրեմ ժողովուրդը օգուտ քաղել այս առիթէն։

Կը ծախուին ամեն գրավաճառաց քով։

Սահիպի ղազէթա

Ա. Մ.

ՄԱԹՈՒԱՌԸ Ց. ԴԱՎԱՃԵԱՆ

Սթամպօլտա Փիրքէի խանը Ն 26

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ
NORTH BRITISH AND MERCANTILE
INSURANCE COMPANY
ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ Եանկըն Սիկուրթա գումբանիասը

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	2,000,000
Էքստէնտիշ սէրմայէ	250,000	
Եանկըն շիւպէսինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ ագճէսի	1,082,768	1,332,768
Եանկըն շիւպէսինտէն օլան հասըլաթը սէնէվիյէսի		916646

NORTHERN
ASSURANC COMPANY
ՆՕՐԹԸՐՆ

Նամ Լօնտրա Եանկըն վէ Էտինպուրկ Սիկուրթա գումբանիասը

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	3,000,000
Էքստէնտիշ սէրմայէ	150,000	
Եանկըն վէ Էտինպուրկ շիւպէսինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ	2,092,000	2,242,000
Եանկըն շիւպէսինտէն իրասը սէնէվիսի		403,000

Պալատէքի իքի սիղուրթա գումբանեանլարընընն պիրտէն աճէնթասու պուլունուպ, եանկըն սիկուրթասը իչին, միւշթէրիլէրէ թէսհիլաթը լաղբմէ իճրա օլունաճաղընընն իլանընա միւսարաաթ վէ զիքր օլունան գումբանեալար տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ, սիկուրթա իթտիքլէրի էպնիյէլէրի պիլ իշթիրաք սիկուրթա իթմէքտէ օլտուգլարընը վէ իճրա օլունան թէսհիլաթ սայէսինտէ բէք չօգ իշ եաբմաղա իգթիտարլարը պուլունտուղունու պէհան վէ պէր վէճհի սապրգ, Պէյօղլու վէ Ղալաթա վէ Սթամպօլ վէ ճիվար շէհիր վէ քէօյլէրտէ, իսթէնիլէն էպնիյէնին սիղուրթասը իտիլէճէյի վէ ֆիյաթ վէ սայրրէ հագգընտա մալիսաթ ալմագ իսթէյէնլերին Ղալաթատա բէնճէչէնպէ բաղարընա Կլավանի խանընտա Ցնումէրօլու մաղազայա միւրաճաաթ իլլէմլէրի լազըմ կէլտիյի իխթար ծլունուր։

ԱՃԷՆԹԱ

Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ